

Karperuitzettingen in Nederland

Deel 2: 1950 tot 2000

Tekst en foto's: Gerwin Gerlach en Sportvisserij Nederland

Na de verbetering en vergroting van het vijvercomplex in Valkenswaard beschikt de Nederlandse Heidemaatschappij begin jaren vijftig over een groot areaal aan visvijvers. De kwekerijen draaien op volle toeren en karpers zijn het belangrijkste kweekproduct. De pootvis wordt voortaan door het zogenaamde Rijkspootvisfonds beschikbaar gesteld voor uitzettingsdoeleinden. Vanuit de beroepsvisserij en de hengelsport neemt de vraag naar karper snel toe. Niet alleen in afgesloten viswateren maar ook in grotere watersystemen worden karpers uitgezet, vaak ter compensatie van een vissterfte door de lozing van industrieel afvalwater. Ondanks de verslechterende waterkwaliteit wordt het sportvissen enorm populair.

Uit een onderzoek door de Nederlandse Stichting voor Statistiek blijkt dat de hengelsport op de zesde plaats staat van negentien vormen van vrijetijdsbesteding. Daarmee staat het hoger op de ranglijst dan bijvoorbeeld voetbal, dat op nummer tien eindigt. In 1952 wordt het Rijkspootvisfonds

omgevormd tot een zelfstandige organisatie, die haar taken op enige afstand van het ministerie kan uitoefenen. De Tweede Kamer gaat akkoord met een wet, dat voorziet in de oprichting van een 'organisatie ter verbetering van de binnenvisserij', kortweg OVB. De taakstelling van de organisatie is: de verbetering van de

visstand in de rivieren en de binnenwateren bevorderen door het kweken, aankopen en uitzetten van pootvis; het bestrijden van waterverontreinigingen en het treffen van verdere maatregelen, waardoor de productiviteit van het viswater kan worden verhoogd. De OVB neemt de contracten over die

Een OVB chauffeur brengt de karpers tot aan de waterkant en schept de teilen vol, waarna de visstandbeheerder de vissen uitzet.

het Rijkspootvisfonds heeft afgesloten met de Heidemaatschappij. De viskwekerijen in Valkenswaard en Bergeijk gaan in opdracht van de OVB veel vis kweken, vooral één- en tweezomerige edelkarpers. Voor geregistreerde pootvis afnemers zijn deze vissen te koop voor een gereduceerde prijs van 6 cent per stuk voor eenzomerige karper en 80 cent (36 eurocent) per kilo voor meerzomerige karper. Deze vissen worden vooral uitgezet in afgesloten viswateren.

In 1955 schrijft de heer Bungenberg de Jong, hoofd van de Pootvisafdeling van de OVB, de nota 'Efficiency in de pootkarperteelt'. Hierin wordt het bedrijfsdoel van de karparkwekerij omschreven als het 'produceren van pootkarper tegen de laagst mogelijke kostprijs'. Het kweekproduct moet aan vijf eisen voldoen:

1. Bevredigende uitzettingswaarde (een groot percentage uitgezette vissen moet uitgroeien tot vangstwaardige karpers).
2. Aantrekkelijk exterieur (zwaar beschubde spiegels en schubkarpers).
3. Maximale groei bij minimaal voedergebruik.
4. Hoge sportwaarde (goede vangbaarheid en vechtlust).
5. Resistentie tegen ziekten.

In een intern OVB rapport uit 1956 is te lezen dat de situatie op de karparkwekerijen te Valkenswaard en Bergeijk niet erg rooskleurig is. De bedrijfsresultaten zijn al lange tijd wisselvallig en de kostprijs van de karpers per kilogram is te hoog. Een doelmatige bemesting is al tientallen jaren niet toegepast en de vissen worden nauwelijks gevoerd. De karparkwekerij is vooral aangewezen op de natuurlijke productiviteit van de vijvers, die gelukkig niet slecht is. De op de kwekerij aanwezige karpers is van inferieure kwaliteit door het voorkomen van subletale (verzwakkende) erfelijke factoren, die zich uiten in een slechte aanwas van jonge vis, vergroeiingen van de vinnen en een hoge sterfte onder de pootkarpers. Het gemiddeld stuksverlies tijdens de groei van eenjarige naar tweejarige vissen bedraagt meer dan 40%, terwijl op andere kwekerijen in Europa de sterfte hooguit 25% is en vaak veel lager.

De OVB neemt zich voor om na de overname van de kwekerijen in te zetten op het voorkomen van hoge stuksverliezen, een productieverhoging door

doelmatige bemesting en juiste voeding en de verbetering van de karpers op wetenschappelijke basis.

VERHOOGING VAN DE PRODUCTIE

Als eerste buigt de OVB zich over de enorm hoge sterfte onder de eenjarige karpers. Er wordt even gedacht aan de wegvraat door reigers, maar na het afschieten van een aantal reigers en het onderzoeken van de maaginhouden blijkt dat niet terecht. Vervolgens wordt de behandeling van de eenjarige karpers onderzocht, vooral de wijze van overwintering. Het was tot die tijd gebruikelijk om de eenjarige vissen in de late herfst af te vissen en de voor doorkweek bestemde exemplaren over te zetten op overwinteringsvijvers, die kort daarvoor waren aangestuwd (gevuld met water) en daardoor voedselarm waren. Tijdens zachte winters bleven de karpers rondzwemmen in een vergeefse zoektocht naar voedsel. Hierdoor ging de conditie sterk achteruit, waardoor ze de winter niet overleefden of in het

gunstigste sterk verhongerend het voorjaar in gingen. Vervolgens werden de vissen in de periode eind februari - begin maart overgezet op net aangestuwde groeivijvers. Vooral bij de temperatuurstijging in mei stierven dan veel vissen.

Vanaf 1957 wordt een nieuwe aanpak gekozen, waarbij de eenjarige en voor doorkweek bestemde karpers tijdens de winter op de broedvijvers blijven. De afvissing wordt verplaatst van eind februari naar eind april - begin mei, wanneer de vissen veel actiever zijn. De karpers worden vervolgens uitgezet op voedselrijke groeivijvers, waar ze voldoende voedsel vinden om snel te herstellen van de afvissing. Deze vijvers zijn al aan het einde van de winter aangestuwd, zodat het natuurlijke voedsel zich in het voorjaar kan ontwikkelen. Bij een zachte winter worden de vissen bovendien bijgevoerd, om conditieverslechtering te voorkomen. Het resultaat van deze maatregelen is dat het gemiddelde stuksverlies bij de eenjarige exemplaren terugloopt van 40% in de jaren 1952-1956

In Valkenswaard worden vanaf 1957 alleen nog maar spiegelkarpers en schubkarpers als teeltieren gebruikt.

naar 16% in de jaren 1957-1961. Ook de bemesting van de vijvers wordt verbeterd. De vijvers met een modderbodem ontvangen in het vroege voorjaar 600 tot 1000 kilo ongebluste kalk per hectare, enkele weken later gevolgd door 300 tot 4000 kilo superfosfaat. De vijvers met een zandbodem worden verrijkt met 600-1000 kilo kalkmergel en 300-400 kilo thomasslakkenmeel (fosfaat houdende kunstmeststof). In juni wordt naar de mate van algenbloei gekeken en krijgen de vijvers eventueel nog een nabemesting met 75 kg/ha fosfaat. Door de bemesting ontwikkelen zich veel voedselorganismen, zoals watervlooien en muggenlarven. De verhouding eiwit-koolhydraten hiervan is ongeveer 2:1. Omdat de karpers goed groeien bij een verhouding van 1:7 en 1:8, kunnen de viskwekers grote hoeveelheden koolhydraten voeren om de juiste eiwit-koolhydraten verhouding te verkrijgen. Voortaan wordt eiwitarm voedsel (vooral rogge) gevoerd, dat veel goedkoper is dan de voorheen gebruikte eiwitrijke lupinen en erwten. Door het verhogen van de hoeveelheid voer kan bovendien de bezettingsdichtheid op de vijvers worden verhoogd van 800-1000 kg/ha tot 2000-3000 kg/ha. Het resultaat is een grote toename van de karpersproductie.

VERBETERING VAN HET KARPERTYPE

In 1957 gaat de directievoering van de viskwekerij Valkenswaard over van de Heidemaatschappij naar de OVB. Daarmee wordt alle aanwezige vis eigendom van de OVB.

C.M. Bungenberg de Jong, hoofd afdeling Pootvis-productie van de OVB, selecteert in Valkenswaard de toekomstige teeltvissen.

Op de kwekerij treft men een teeltbestand aan van een type dat men omschrijft als "een weinig doorveredeld, relatief langgerekt karpertype van waarschijnlijk Galicische herkomst". Het bestand bestaat uit schubkarper, spiegelkarper en naaktkarper. De schubkarper werd door de kwekers van de Heidemaatschappij als ongewenst beschouwd omdat de afnemers - vooral beroepsvisserij - liever zwakbeschubde karpers kochten die voorafgaand aan de consumptie niet ontschuld hoefden te worden. In een jaarverslag van de Heidemaatschappij uit 1955 is te lezen: "Aan het exterieur van de karper zal in de toekomst in toenemende mate aandacht worden besteed. De zogenaamde schub-

karper is ook in zijn veredelde vorm bij de afnemers niet bijzonder in trek en de productie van zogenaamde spiegelkarpers - die slechts een zwakke beschubbing vertonen - verdient daartoe de voorkeur." De OVB denkt hier echter anders over. Het selectieprogramma gaat zich minder richten op consumptievissen en meer op karpers die geschikt zijn voor de sportvisserij. Omdat er bij de afnemers een voorkeur is voor spiegelkarpers, blijft de selectie vooral gericht op dit beschubbingstype. Daarnaast zal echter veel aandacht worden besteed aan de selectie van schubkarpers. Ook wordt de wilde karper in het kweekprogramma betrokken. Bij de OVB is men namelijk van mening dat door de eeuwenlange op consumptie gerichte selectie bij de edelkarpers er mogelijk een aantal voor de sportvisserij waardevolle eigenschappen geheel of gedeeltelijk verloren zijn gegaan.

De OVB begint in 1957 een selectie binnen de bestaande populatie, gericht op de eliminatie van schadelijke erfelijke factoren. Voor consumptiedoeleinden was door de Heidemaatschappij altijd gestreefd naar naaktkarpers en zwakbeschubde spiegels, maar het was de viskwekers niet gelukt om de schubkarpers kwijt te raken in de nakomelingen. Dit probleem bleek te berusten op het gebruik van rijenkarpers als teeltkarpers. Deze hadden een nakomelingschap van gemiddeld 30% schubkarper, 61% rijenkarper, 6% naaktkarper en 3% spiegelkarper.

De rijen- en naaktkarpers hadden een veel geringere levensvatbaarheid dan de schub- en spiegelkarpers, omdat ze beschikken over de letale N-factor (van nudus = naakt) in het erfelijk materiaal. Dit gen gaat de vorming van schubben tegen en zorgt voor het unieke uiterlijk van de rijen- en naaktkarpers. Karpers die de N-factor in tweevoud hebben zijn niet levensvatbaar en sterven in het ei- of larvenstadium. Karpers met de N-factor in enkelvoud hebben een zwakke lichamelijke gesteldheid: een slechte groei, moeizaam herstel bij verwondingen, onvolledige vinontwikkeling en het optreden van lichamelijke defecten. De doelstelling van de OVB in 1957 is om een zuivere spiegelkarperstam op te bouwen (de 'Valkenswaardspiegel'). Alle rijenkarpers, naaktkarpers en de daarop lijkende vissen worden daartoe uit het kweekprogramma gehaald. Van het resterende bestand aan kweekkarpers kan voldoende broed worden verkregen en in de herfst van 1957 wordt uitsluitend eenzomerige spiegelkarper geleverd, die het jaar daarop ook als tweejarige pootkarper verkrijgbaar is. Tegelijkertijd werken de viskwekers aan de ontwikkeling van een schubkarper, waarvan de nakomelingen voor 100% uit schubkarpers bestaan (homozygoot).

DUITS EN WILD BLOED

De OVB gaat ook experimenteren met kruisingen van de Valkenswaard karpers met niet verwante karperstammen van andere bedrijven en met wilde karpers. Op de kwekerij wordt al jarenlang met hetzelfde erfelijke materiaal gekweekt, iets wat in de natuur niet snel voorkomt. Hierdoor kan bijvoorbeeld het aanpassingsvermogen van de karpers aan gewijzigde milieuomstandigheden gering zijn. Bovendien kan inteelt leiden tot vergroeiingen van het lichaam en een slechte groei. Daarom betreft de OVB in Duitsland een zwak beschubd spiegelkarperras, dat na jarenlange selectie is verkregen uit de kruising van de rassen Aischgrunder x Galiciër. Deze teeltkarpers worden in 1957 tot afpaaien gebracht en worden vervolgens in mengbezetting met de Valkenswaardspiegels doorgekweekt. De groei van de beide typen wordt drie jaar lang nauwlettend in de gaten gehouden, waarna wordt vastgesteld dat de Valkenswaardspiegels een 17% snellere groei vertonen en ook in an-

dere opzichten - zoals de resistentie tegen karperpokken - de voorkeur verdienen. Van beide stammen wordt in de loop der jaren door toepassing van positieve massa-selectie (waarbij de snelst groeiende exemplaren worden geselecteerd) een groep teelt dieren verkregen, die bij onderlinge kruising opvallend goede nakomelingen geven. Deze vissen hebben een vrij zware beschubbing, waarmee ze sterk afwijken van buitenlandse spiegelkarperstammen. Door toevallig optredende mutanten wordt bovendien een muisgrijs karperras ontwikkeld. De viskwekers kunnen deze grijze karpers door hun afwijkende kleur goed gebruiken bij vergelijkend onderzoek. Nakomelingen van deze grijze karpers (spiegels en schubs) worden in de jaren '60 in een aantal wateren uitgezet. Om te onderzoeken of er voor de productie van pootvis nuttige eigenschappen van de karpers verloren

waren gegaan, worden er wilde karpers in het kweekprogramma opgenomen. In 1957 worden 30 karpers uit Anna Paulowna (NH) en 10 karpers uit Workum (FR) aangevoerd. Uiteindelijk worden alleen de vissen uit Workum in het kweekprogramma gebruikt, omdat de vissen uit Anna Paulowna afwijkingen in de beschubbing vertonen en verdacht worden van de insluiping van kweekkarperbloed. De vissen paaien in het voorjaar van 1957 en de nakomelingen worden in mengverhoudingen met de edelkarpers opgekweekt. In het eerste jaar valt direct het verschil in groeisnelheid op en in het derde levensjaar bereikt de edelkarper zelfs het dubbele gewicht van de wilde karper. Ook blijken de wilde karpers kwetsbaarder te zijn voor afvissingen, opslag en transport. Opvallend zijn ook de verschillen bij hengelproeven. Hierbij worden driejarige karpers in mengbezetting op proefvijvers uit-

Voor het vervoer van de pootkarpers vanaf de vijvers naar het bedrijfsgebouw kan in Valkenswaard gebruik worden gemaakt van een smalspoor.

Met fijnmazige netten wordt het karperbroed uit de paai vijvers geschept en via emmers overgebracht naar de broedvijvers.

Driejarige karpers (K3) worden in de herfst van 1962 met de hand geraapt en in zinken teilen verzameld.

gezet en bevestigd door 'als karpervis- sers gerenommeerde hengelaars'. De edelkarpers en wilde karpers worden in de verhouding 15:1 gevangen, terwijl bij de afvissing in de herfst blijkt dat de uitgezette aantallen gelijk zijn gebleven. De wilde karpers blijken dus erg moeilijk vangbaar! Naar aanleiding van de slechte vangbaarheid van de wilde karpers besluit men om de vissen in te kruisen met edelschubkarpers, die de OVB heeft aangekocht. Hierdoor wordt een karper verkregen met een slanke lichaamsvorm maar een betere groei dan de wilde karpers. Uiteindelijk worden zeven stuks van deze 50% wildbloedhybriden in het voorjaar van 1962 weer gekruist met vijf schubkarpers die afkomstig zijn uit de oorspronkelijke teeltkarperpopulatie van Valkenswaard. Zo ontstaat een schubkarper met 25% wildbloed, die goede perspectieven lijkt te bieden voor de hengelsport.

VISKWEKERIJ OOSTELIJK FLEVOLAND

Om aan de grote vraag naar karper te voldoen moet de OVB meer vijvers aanleggen. Het oog valt op de geplande Flevopolder, waar ten noorden van het nog te bouwen Lelystad een groot terrein reserveert. Begin jaren zestig begint de aanleg van de kwekerij Oostelijk Flevoland. Het bedrijf krijgt een oppervlakte van 220 hectare, waarvan 170 hectare aan vijveroppervlak. Water kan worden aangevoerd vanuit het IJsselmeer. Er komen twee woningen voor medewerkers, een broedhuis en voldoende opslagruimte voor materialen, visvoerders en meststoffen. Vanaf 1961 zijn er al enkele

In de vijvers van de OVB kwekerij Oostelijk Flevoland is in de periode 1960-1990 veel karper gekweekt.

GOUDKARPERS IN HET IJSSELMEER

Nadat in 1932 de Zuiderzee door een dijk werd afgesloten en het IJsselmeer ontstond, is er door beroepsvissers jaarlijks karper geoogst. In de eerste jaren werd gemiddeld 1000 kilo karper gevangen, maar rond het begin van de jaren 50 wordt er jaarlijks rond de 50.000 kilo karper geoogst.

In april 1951 worden in het IJsselmeer nabij Harderwijk 1000 een- en twejarige edelkarpers uitgezet, die aan de rugzijde zijn gemerkt met een rood plastic plaatje met een nummer. De IJsselmeervissers wordt gevraagd om de vangst van de gemerkte karper te melden aan het Rijksinstituut voor Visserijonderzoek. De Overheid streeft in deze jaren naar een verhoging van de visproductie in het IJsselmeer. Eén van de manieren waarop dat kan is door uitzettingen van pootkarpers, die in het IJsselmeer moeten opgroeien tot 'marktwaardige exemplaren'. Voordat er op grote schaal karpers worden uitgezet is het echter noodzakelijk om gegevens te hebben over de groei en overleving van de uitgezette vissen. Met de merkactie wordt bekeken hoe de groei en verspreiding van de uitgezette vissen is. Binnen enkele maanden na de uitzetting worden door beroeps- en sportvissers vangsten gemeld vanuit Monnikendam, Enkhuizen, Andijk en Kampen. Er wordt zelfs een gemerkt exemplaar op de Amstel gevangen.

In navolging op dit onderzoek worden een jaar later 1500 stuks eenzomerige goudkarpers uitgezet. De meeste visjes zien er uit als goudvissen, sommige vissen hebben zwarte vlekken op hun rug. Hoewel de actie in het voorgaande jaar veel nuttige informatie heeft opgeleverd, wordt getwijfeld aan de invloed van het aangebrachte merk op de groei en overleving van de vissen. Daarom is dit keer gekozen voor het uitzetten van karpers met een opvallende kleur. Over het resultaat van deze uitzetting is weinig bekend, maar het is niet ondenkbaar dat er tegenwoordig nog nakomelingen van deze goudkarpers in het IJsselmeer rondzwemmen.

vijvers beschikbaar waarin karpertjes worden uitgezet die vanuit Valkenswaard zijn aangevoerd. Op 29 november 1963 wordt de kwekerij officieel opgeleverd. Bioloog Dolf Boddeke stelt in 1963 de productie van pootkarper ter discussie omdat "zeker niet meer dan 0,2% van de Nederlandse sportvissers per seizoen vijf of meer karpers vangen". De kweek door de OVB zou erop zijn gericht om 'gedegeneerde' gedomesticeerde kweekkarpers te produceren, die uit sportief oogpunt niet aantrekkelijk zouden zijn. Blijkbaar is Boddeke niet op de hoogte (of niet onder de indruk) van de pogingen van de OVB om weer wildbloed in het pootvisbestand terug te krijgen. Ook de afne-

mers van pootvis merken hier niets van, want de kruisingsproducten met wildbloed worden niet aangeboden voor de verkoop. Tot en met 1965 worden alleen spiegelkarpers geleverd (Valkenswaardspiegels en kruisingen van Valkenswaard- en Duitse spiegels). Op de kwekerij Oostelijk Flevoland worden - net als in Valkenswaard - verschillende karpertypen gekweekt. In het logboek van de OVB-kruisingsprogramma's is te zien dat er in het voorjaar van 1964 dertien vijvers worden bezet met vierjarige Valkenswaardspiegels, die op elf vijvers succesvol afpaaien. In 1965 worden twintig vijvers in verschillende combinaties bezet met schubkarpers en Duitse spiegels, die van-

uit Valkenswaard zijn aangeleverd. Het resultaat van deze kruisingen is in dat jaar echter weinig succesvol. In 1965 wordt door de voorzitter van het OVB-bestuur gesteld dat "de indruk bestaat dat de hengelaar in het algemeen liever schubkarper heeft dan spiegelkarper". In het voorjaar van 1966 laat men in Valkenswaard daarom - naast spiegelkarpers - ook edelschubs onderling paaien. Ook worden voor het eerst een aantal 50% wildbloedhybriden gekruist met spiegelkarpers (kruising Valkenswaard/Duits). Nakomelingen hiervan zijn 25% wildbloedhybriden, die vanaf 1968 als driejarige vissen in de verkoop komen.

Ook in Lelystad legt men de nadruk op het kweken van 25% wildbloedhybriden. In 1966 worden 21 vijvers bezet met ouderdieren, waarna een succesvolle paai volgt in 20 vijvers. De kruisingen tussen Valkenswaardspiegels onderling en tussen Valkenswaardspiegels en schubkarpers (edelschubs en 50% wildbloedhybriden) zijn succesvol. Daarnaast worden veel 25% wildbloedhybriden verkregen uit de kruisingen van het Valkenswaard-Duitse spiegeltype met de 50% wildbloedhybriden. In de jaren daarna vinden vergelijkbare kruisingen plaats, waarbij vanaf 1968 ook schubkarpers onderling worden gekruist. In het OVB Beleidsplan 1968 is te lezen: "Voor gebieden waar de karper zich van nature voortplant, zullen wellicht op de lange duur ook populatie genetische overwegingen in het selectieprogramma kunnen worden betrokken." Hiermee wordt nog extra benadrukt dat de karperteelt zich in de komende jaren meer zal richten op de kweek van schubkarpers, niet

alleen om aan de wens van de karpervissers te voldoen, maar ook ten behoeve van de preservatie van de oorspronkelijke karper.

DE 25% WILDBLOEDHYBRIDE

Uit de 'karperequête' die in 1968 onder de pootvisafnemers wordt gehouden blijkt dat de afnemers een voorkeur hebben voor schubkarpers. Slechts 10% van de afnemers geeft de voorkeur aan spiegelkarper, 36% geeft de voorkeur aan schubkarper en 54% van de afnemers heeft geen voorkeur. De voorkeur voor spiegels wordt vooral door beroepsvissers aangegeven, die hun karpers voor consumptie verkopen. Op de kwekerij bestaat bij de productie van de 25% wildbloedhybriden ongeveer een vierde deel van de nakomelingen uit spiegelkarpers. Dit is geheel naar wens van het OVB-bestuur, die hiermee goed kan voldoen aan de vraag

van de beroepsvisserij. De viskwekers zelf zijn echter minder blij met de spiegelkarpers, want het betekent dat de gebruikte ouderdieren niet 100% zuiver (homozygoot) zijn wat de beschubbingseigenschap betreft. De ouderdieren die als 50% wildbloedhybride worden aangemerkt zijn blijkbaar niet allemaal afkomstig van kruisingen waarbij de wilde karper was betrokken. Hierdoor zijn bij een deel van geproduceerde karpers de eigenschappen van de wilde karper in veel geringere mate vertegenwoordigd dan met de naam 25% wildbloedhybride wordt gepretendeerd. In 1969 worden de vissers bij de karperequête gevraagd naar hun mening over de verschillende karpertypen. Bij de keuze tussen edelschub en edelspiegel geeft 80% van de vissers de voorkeur aan edelschub. Bij de keuze tussen 50% wildbloedhybriden en edelspiegel geeft 66% de voorkeur aan de wildbloedhybriden en bij de keuze tussen wilde karper en edelspiegel geeft 57% de voorkeur aan de wilde karper. Blijkbaar is de spiegelkarper op dat moment niet meer erg geliefd onder karpervissers, wat grotendeels het gevolg is van de negatieve wijze waarop de hengelsportpers zich in de afgelopen jaren heeft uitgelaten over kweekkarpers.

Op de OVB kwekerijen wordt ingespeeld op de gewijzigde voorkeur van de pootvisafnemers door steeds meer de nadruk te leggen op het kweken van schubkarpers met 25% wildbloed. Om de productie te verhogen wordt in Lelystad een nieuw

De kooien in het warme lozingswater van de Flevocentrale waren ideaal voor het snel opkweken van karper.

Het verschil tussen een 25% wildbloedhybride (boven) en een 50% wildbloedhybride is duidelijk zichtbaar aan de lichaamsbouw.

De auteur met een 25% wildbloedhybride van 41 pond en 3 ons zwaar.

bedrijfsgebouw met een groot broedhuis aangelegd. Ook gaat men voor de karperteelt gebruik maken van het koelwater van de nabij gelegen Flevo-centrale. De kooien met vis liggen in het kanaal dat het koelwater afvoert. De karpers groeien in dit warme water veel sneller dan op de koudere vijvers en vanaf 1972 kan de productie van karpers flink stijgen.

Vermeldenswaardig is dat in de jaren 1970-1972 ook succesvolle kruisingen zijn uitgevoerd met hoog gebouwde Hongaarse schubkarpers. Deze zijn onderling gekruist maar ook met de uit Valkenswaard afkomstige wilde (Workum) schubs. Het

is niet duidelijk of de nakomelingen ooit zijn gebruikt in het verdere productieprogramma, maar ze zijn zeker als driejarige vissen uitgezet in een aantal viswateren.

Door de stijgende vraag naar pootvis blijft de OVB zoeken naar uitbreiding van het vijverareaal. In 1973 wordt het complex Vloeiwijde in de gemeente Leende aangekocht, gelegen tegenover de kwekerij Valkenswaard. Hier wordt 16 hectare aan vijvers aangelegd waarin karpers worden opgekweekt.

Rond 1973 vraagt de hengelsportpers steeds vaker naar het produceren van wilde karpers. Het argument hierbij is dat wilde karpers door zijn vechtlust

meer hengelplezier oplevert dan de kweekkarpers van de OVB. Als gevolg van de voorkeur van de karpervissers én de hoge resistentie tegen visziekten worden vanaf 1974 door de OVB nog uitsluitend schubkarpers met 25% wildbloed gekweekt. Een aantal invloedrijke karpervissers vindt echter dat deze karpers nog lang niet de gewenste bouw en vechtlust hebben, als gevolg van het hoge aandeel veredeld bloed. Op aandringen van de Studiegroep Nederland ter Bevordering van de Karpervisserij (later omgedoopt tot de KarperStudiegroep Nederland) wordt daarom in 1976 in Lelystad een kweek van wilde karpers opgezet, voor experimentele doeleinden. De nakomelingen hiervan zijn – voor zover bekend - nooit uitgezet.

Gerwin Gerlach

In het derde deel gaat Gerwin verder in op de discussie rond de groeipotenties van de 25% wildbloedhybriden, de kweek in het warme water van de uitlaat van de Amercentrale en de start van de Spiegelkarpersprojecten.

Het kuit van een 50% wildbloedhybride wordt door OVB Medewerker Frans Samuels afgestreken en opgevangen in een teiltje.

